

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2016 r. w Gliwicach

sprawy Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 czerwca 2016 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż odwołujący nie jest zobowiązany do zwrotu organowi rentowemu świadczeń wypłaconych za okres od 20 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. w wysokości 227,10 zł (dwieście dwadzieścia siedem złotych dziesięć groszy),

2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt: VIII U 1298/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2016r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zobowiązał Dom Pomocy Społecznej w Z. Nr. 1 do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 20 maja 2016r. do 31 maja 2016r. w kwocie 227,10 zł. W uzasadnieniu decyzji ZUS podał, że Dom Pomocy Społecznej w Z. nie był wskazany w decyzji organu rentowego jako osoba uprawniona do pobierania świadczeń, a przysługiwały one A. B..

W odwołaniu od decyzji Dom Pomocy Społecznej w Z. domagał się jej uchylecia. W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznej zgodnie z majowym terminem wypłaty świadczenia rentowego przelał na konto Domu Pomocy Społecznej kwotę 3756,81 zł z tytułu odpłatności za pobyt w placówce A. B., tj. 65 % miesięcznego świadczenia. Zgodnie z decyzją administracyjną MOPS w Z. A. B. ponosiła odpłatność w kwocie 3170 zł z tytułu pobytu

w placówce. W dniu 10 maja 2016r. Dom Pomocy Społecznej w Z. zwrócił nadpłatę na konto depozytowe A. B. w sumie 586,81 zł z tytułu pobytu w placówce. W dniu 19 maja 2016r. A. B. zmarła. Odwołujący podniósł, iż dnia 10 maja 2016r. zwrot nadpłaty otrzymała osoba wskazana w decyzji organu rentowego, czyli wówczas żyjąca jeszcze A. B., zaś Dom Pomocy Społecznej pobrał jedynie kwotę 3170 zł.

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznej Oddział w Z. wniósł o jej oddalenie. Organ rentowy argumentował, iż wprowadził potrącenia stosownie do przepisów art. 139 ust. 1 pkt. 10 oraz art. 140 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2016r., poz. 887). Organ rentowy podnosił, że przekazana przez Dom Pomocy Społecznej w Z. decyzja nie jest adresowana do wykonania ZUS, wobec czego organ rentowy nie dokonał potrąceń zgodnie z jej treścią oraz nadmienił, że Dom Pomocy Społecznej w Z. po otrzymaniu potrąceń z tytułu odpłatności za pobyt A. B. nigdy nie wystąpił do ZUS o/Z. o dokonywanie innej kwoty potrąceń. Pismem z dnia września 2016r. Dom Pomocy Społecznej w Z. dodał, że organ rentowy przekazywał odwołującemu dobrowolnie kwoty wyższe od należnych, a czynił to kosztem osoby pobierającej świadczenie oraz że organ rentowy błędnie uznał kwotę 3756,81 zł odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej podczas gdy jest to kwota 3170 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Z. z dnia 19 kwietnia 2016r., nr 2083.502.2016 postanowiono ustalić dla A. B. miesięczną opłatę za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Z. ul. (...) w wysokości 70 % jej dochodu, jednak nie więcej niż pełny koszt utrzymania, który od dnia 1 kwietnia 2016r. wynosi 3170 zł.

Przy przyjęciu do Domu Pomocy Społecznej do organu rentowego jest przesyłany komplet dokumentów. Dom Pomocy Społecznej w Z. prowadzi kartotekę każdego mieszkańca, także w zakresie należnych opłat. Pismem z dnia 17 stycznia 2014r. A. B. wniosła do ZUS o/Z. o przekazywanie z jej świadczenia emerytalnego (rentowego) opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Z. ul. (...). Również pismem z dnia 17 stycznia 2014r. Dom Pomocy Społecznej w Z. poinformował ZUS o/Z., iż A. B. przebywa w (...) jako mieszkaniec z prośbą o dokonywanie potrąceń i przekazywanie na jego rachunek bankowy świadczeń A. B. zgodnie z obowiązującymi przepisami i decyzjami, a części należnej A. B. o przesyłanie jej. Wraz z pismem kierującym, a także przy każdej zmianie w tym zakresie przesyłane są do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwe decyzje określające wysokość odpłatności z tytułu pobytu w Domu Pomocy Społecznej. W związku z powyższymi dyspozycjami ZUS o/Z. przekazywał do Domu Pomocy Społecznej w Z. świadczenie A. B. tytułem opłaty za pobyt. Jednakże ZUS o/Z. dokonywał zawsze wpłat kwot wyższych od należnych na rachunek bankowy Domu Pomocy Społecznej w Z. (w sytuacji przekazania kwoty niższej na mieszkańca domu ciążył obowiązek dopłaty). Natomiast nadpłaty z tytułu pobytu A. B. w Domu Pomocy Społecznej w Z. były przekazywane przez odwołującego na rachunek bankowy A. B..

Dopiero na skutek kontroli Najwyższej Izby Kontroli w piśmie z dnia 10 czerwca 2016r. skierowanym do dyrektorów Domu Pomocy Społecznej zobligowano domy do przekazywania we wniosku konkretnej kwoty odpłatności Domu Pomocy Społecznej ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.2016.930 j.t.), w celu umożliwienia organom Zakładu (...) do przekazywania potrąceń nie wyższych jak maksymalna kwota potrąceń wynikająca z przepisów ustawy emerytalnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w maju 2016r. ze świadczenia rentowego A. B. przelał na konto Domu Pomocy Społecznej kwotę 3756,81 zł z tytułu odpłatności za pobyt w placówce A. B.. Dnia 10 maja 2016r. Dom Pomocy Społecznej w Z. zwrócił nadpłatę na konto depozytowe A. B. w kwocie 586,81 zł z tytułu pobytu w placówce, jako że kwota należna za pobyt wynosiła 3170 zł. W dniu 19 maja 2016r. A. B. zmarła.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie akt organu rentowego, Decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Z. z dnia 19 kwietnia 2016r., nr 2083.502.2016 k. 19, rozliczeń operacji finansowych k. 21-24 oraz zeznań świadka J. J. (zapis rozprawy z dnia 23 listopada 2016r., min. 5.57 i n. k.36-37). Zebrane dowody Sąd ocenił jako spójne, logiczne, w pełni wiarygodne i mogące być podstawą ustaleń faktycznych. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie Domu Pomocy Społecznej w Z. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią sporną w sprawie niniejszej jest zasadność uznania za kwotę nienależnie pobraną przez Dom Pomocy Społecznej w Z. sumy 227,10 zł określonej w zaskarżonej decyzji z dnia 30 czerwca 2016r., nr (...).

Powyższe kwestie reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2016r., poz. 887). Stosownie do art. 138 ust. 1 wskazanej ustawy osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Jak stanowi art. 138 ust. 3 ustawy za nienależnie pobrane świadczenia uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt. 10 powołanej ustawy ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141, m.in. należności z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych lub zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych - na wniosek dyrektorów tych placówek. Z kolei art. 140 ust. 4 pkt. 3 ustawy potrącenia, o których mowa w art. 139, mogą być dokonywane, z zastrzeżeniem art. 141, w granicach 65% miesięcznego świadczenia - jeżeli potrąceniu podlegają należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt. 10.

ZUS o/Z. również na podstawie dyspozycji dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Z. i wniosku A. B. przekazywał na konto Domu Pomocy Społecznej w Z. sumy z tytułu odpłatności za jej pobyt w placówce. Z reguły jednak były to kwoty wyższe niż należne i wtedy Dom Pomocy Społecznej przekazywał nadpłatę na konto depozytowe A. B.. Również w maju 2016r. organ rentowy ze świadczenia rentowego A. B. przelał na konto Domu Pomocy Społecznej kwotę 3756,81 zł z tytułu odpłatności za pobyt w placówce A. B.. Dnia 10 maja 2016r. Dom Pomocy Społecznej w Z. zwrócił nadpłatę na konto depozytowe A. B. w kwocie 586,81 zł z tytułu pobytu w placówce, jako że kwota należna za pobyt wynosiła 3170 zł. W dniu 19 maja 2016r. A. B. zmarła, jednakże przekazanie sumy 586,81 zł na konto depozytowe nastąpiło za jej życia. W związku powyższym suma ta stała weszła w skład aktywów spadkowych po A. B..

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że organ rentowy potrącając z emerytury A. B. kwoty wyższe niż objęte jej dyspozycją działał zupełnie samowolnie bez jakiegokolwiek podstawy prawnej. Takie działanie po stronie organu rentowego w obowiązującym porządku prawnym należy uznać za niedopuszczalne.

W rezultacie Sąd podzielił zdanie odwołującego uznając, że kwota 227,10 zł za okres od 20 maja 2016r. do 31 maja 2016r, co skutkowało zmianą skarżonej decyzji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie 2 wyroku w oparciu o zawartą w przepisie art. 98 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz § 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j.: Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804).

(-) SSO Grażyna Łazowska